ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/5719-2026

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի (Կ-1220-17.12.2025-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագծերը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքները՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Առաջարկում ենք կողմին նրա իրավահաջորդով չփոխարինելու դեպքում վարույթը վերսկսելու նորմին հետադարձություն տալ՝ հաշվի առնելով, որ այն միտված է դատարանի ծանրաբեռնվածության նվազեցմանը:

Ըստ այդմ, առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածում «գործերի վրա» բառերից հետո լրացնել հետևյալ «, բացառությամբ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի, որը տարածվում է նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը վարույթ ընդունված հայցադիմումներով գործերի քննության վրա» բառերը:

2. Բարձրագույն դատական խորհրդի կողմից հրապարակված հաշվետվությունից բխում է, որ 2025 թվականին ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարան մուտքագրվել է ընդհանուր 29.633 հայցադիմում:

Ըստ այդմ, հիմք ընդունելով դատավորների ծանրաբեռնվածությունը՝ առաջարկում ենք երկարաձգել նախքան օրենքն ուժի մեջ մտնելը հարուցված գործերի քննության՝ Նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշված ժամկետը՝ վեց ամսից դարձնելով ինը ամիս: Նշվածը մի կողմից կապահովի ժամկետի իրատեսականությունը, մյուս կողմից՝ կապահովի գործերի համակողմանի քննություն իրականացնելու հնարավորությունը:

«Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

Հաշվի առնելով 2025 թվականին վարչական դատարան ներկայացված հայցադիմումների ընդհանուր թիվը՝ 25.954, ըստ այդմ, դատավորների ծանրաբեռնվածությունը՝ առաջարկում ենք երկարաձգել նախքան օրենքն ուժի մեջ մտնելը հարուցված գործերի քննության՝ Նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշված ժամկետը՝ վեց ամսից դարձնելով տասներկու ամիս: Նշվածը մի կողմից կապահովի ժամկետի իրատեսականությունը, մյուս կողմից՝ կապահովի գործերի համակողմանի քննություն իրականացնելու հնարավորությունը:

«Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

Սահմանադրական դատարանի 23.09.2025 թվականի թիվ ՍԴՈ-1797 որոշմամբ Սահմանադրության 60-րդ հոդվածի 5-րդ մասին, 61-րդ հոդվածին և 63-րդ հոդվածի 1-ին մասին հակասող և անվավեր է ճանաչվել Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 427-րդ հոդվածի 2-րդ մասը: Հաշվի առնելով քաղաքացիական և քրեական դատավարությունների վարույթային առանձնահատկությունները, առավելապես վերանայման վարույթների տարբերությունները՝ առաջարկում ենք հանել Նախագծի 1-ին հոդվածը, ըստ այդմ՝ փաթեթից հանելով «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» օրենքն ամբողջությամբ՝ հաշվի առնելով, որ այն բաղկացած է մեկ հոդվածից:

Հարգանքով՝ **ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ**